

Antón Costas

La demonització del PP

No hi haurà terceres eleccions! S'ha complert el pronòstic que Pedro Sánchez, l'ex-secretari general del PSOE, va fer a finals de maig als socis del Cercle d'Economia en la reunió anual de Sitges. Va encertar, encara que no estic segur que la forma hagi estat la que ell tenia al cap.

En qualsevol cas, i ara què? ¿Estem davant un Govern en minoria incapaç de governar més enllà de les qüestions domèstiques del dia a dia i que no anirà més enllà d'un any, el termini durant el qual no es poden tornar a convocar eleccions o, al contrari, aquesta legislatura es pot acabar convertint en una legislatura reformista? És impossible predir-ho.

A priori, si, com faria un mal meteoròleg, per predir el temps que farà demà només tenim en compte el que va fer ahir, el més probable seria apostar per una legislatura avortada. Els analistes polítics acostumen a utilitzar un enfocament probabilístic d'aquest tipus, basat en la projecció cap al futur de les tendències que vénen del darrere. Però cal deixar espai al possibilisme polític. És a dir, a la possibilitat que apareguin camins de sortida allà on només es veia brossa.

En tot cas, mentre veiem què passa, podem provar d'identificar els factors que, en principi, poden fer que aquesta legislatura sigui una cosa o una altra. Alguns d'aquests factors depenen del comportament del nou Govern, altres de la conducta que segueixi l'oposició. Vegem-ho.

El Govern de Mariano Rajoy té la responsabilitat de ser el primer a mostrar una nova aproximació intel·lectual als problemes i una nova conducta política. Ha de buscar l'oposició per afrontar les grans qüestions, tant les urgents com les importants. Entre les primeres hi ha els pressupostos i la negociació amb les autoritats europees d'una pausa per a la reducció del déficit. Entre les importants, hi ha la de fer front a l'emergència social de la pobresa i al problema territorial. En particular, la qüestió catalana. En aquestes qüestions ha de prendre la iniciativa des del primer moment. Altrament, si s'acantona en les an-

teriors posicions, o si s'acovardeix davant els reptes, la legislatura serà sorollosa i de curt alè.

Però que les coses vagin per un camí o

No hauríem de descartar que sorgeixi un espai per al possibilisme polític que porta tota nova legislatura

un altre depèn també, i de manera determinant a parer meu, de l'actitud de l'oposició. Una bona part del bloqueig polític des de les eleccions del 20 de desembre passat ha estat a causa de la demonització del PP i de Mariano Rajoy. Aquesta

ÓSCAR ASTROMUJOFF

actitud va afectar pràcticament tots els grups: el PSOE, Ciutadans, les forces nacionalistes i sobiranistes basques i catalanes i, naturalment, Podem i altres organitzacions de l'esquerra alternativa d'àmbit territorial.

La justificació d'aquesta demonització han estat les retallades de despesa social i la corrupció del Partit Popular. Hi ha sobrats motius per a totes dues coses. Però no s'ha d'oblidar que les retallades les va iniciar el govern de Zapatero i, en el cas de Catalunya, el govern d'Artur Mas, fins i tot abans que la Unió Europea imposés la política d'austeritat. La demonització del PP va tenir d'altres motivacions. En el cas del PSOE, la d'intentar mantenir agrupats els militants i retenir els votants després del desprestigi i qüestionament de la gestió de la crisi per part del govern de Rodríguez Zapatero. I en el cas de Ciutadans, la d'un intent d'esgarrapar votants al PP. En el cas de les forces polítiques catalanes, la demonització del PP ve de més lluny. Va començar en l'anomenat pacte del Tinell, en el qual el PSC de Pasqual Maragall va cedir a l'exigència d'ERC d'expulsar el PP de la política catalana a canvi de pactar el govern tripartit. I va continuar després contaminant tota la vida política.

No serà fàcil posar fi a aquesta imatge demoníaca. D'una banda, encara pot rendir alguns beneficis. Especialment en el cas del PSOE i en el dels sobiranistes. De l'altra, correspon al nou govern de Mariano Rajoy mostrar senyals de canvi. Però, en qualsevol cas, no hauríem de descartar que sorgeixi un espai per al possibilisme polític que porta tota nova legislatura.

Com afavorir aquesta dinàmica possibilista? Més que una estratègia de recerca immediata d'acords polítics que pot generar frustració, el camí pot ser crear espais per a la conversa política multipartidista. Tant amb comissions parlamentàries com mitjançant comissions d'experts creades pel Parlament i/o el Govern. La seva funció seria millorar la qualitat del debat públic i polític sobre les qüestions urgents i els reptes importants que he esmentat més amunt, i preparar el camí de l'acord polític posterior.

Aquesta conversa eliminaria el fetitxe demoníac i engendraria simpaties i comprensió per part de l'altre, necessàries per a qualsevol acord.●

Pilar Rahola

Pedrooooo!

Malgrat que el crit huracanant de Penélope Cruz estava dirigit a un altre Pedro, és possible que s'hagi sentit pels voltants del carrer Ferraz. I no precisament com expressió d'eufòria, atès que Pedro Sánchez ha aconseguit indignar tota la cúpula socialista. El seu rotund pas endavant ha caigut com una pedra en aquells estómacs que ho aguanten tot –dormir amb l'enemic, empassar-se la corrupció– excepte en el nen que els assenyala la nuesa. I despullats d'atributs estan, ara com ara, els reis del socialisme.

Pedro Sánchez, doncs, ha plantat la seva bandera, feliçment guarnit per l'heroïcitat guanyada, i, amb les cartes al descobert, comença el joc. En aquest punt inicial de la partida, algunes consideracions agafades amb pinces, sota pena d'errar el tret quan es desencadenin els previsibles tsunamis. La primera és evident: té tota la raó quan reclama una reinvençió del seu partit, tan venerable com rovellat, i sotmès a l'autarquia d'unes jerarquies blindades i desprestigiades que l'han deixat sense cap. Allò d'aquella militant valenciana del programa d'Évole: "En aquesta foto del PSOE no hi vull ser". El socialisme espanyol va néixer al segle XIX, es va

El PSOE va néixer al segle XIX, es va consolidar al XX i encara no sap que ja ha començat el XXI

consolidar al XX i encara no s'ha assabentat que és al segle XXI, tan pesat en la seva estructura de poder com allunyat de les noves polítiques que reclamen els nous temps.

O el PSOE du a terme una seriosa catarsi o es farà l'harakiri. Malament li anirà si els barons i sultanes hi continuen imposant la seva llei, sense un altre mandat que el d'un poder aïllat del carrer i sotmès a interessos aliens. El diagnòstic de Sánchez, en aquest punt, és el mateix que el de la militància desconcertada i decebuda, que avui abunda en el socialisme.

Tanmateix, i amb el diagnòstic encertat, està encertant en el discurs? I, encara més, serà Pedro la persona indicada per liderar aquest difícil trànsit, fins i tot si supera els previsibles obstacles que posarà la direcció, entossudida a estimbar l'intent? Del que es va veure en l'entrevista de *Salvados*, els dubtes creixen i ho fan malgrat les seves virtuts. Sánchez és un home honest, és valent i està motivat. Tot i això, va mostrar algunes febleses que poden ser letals: per exemple, la seva precipitació a canviar de relat respecte a Catalunya i a Podem, poc creïble, atesos els sorollosos antecedents. O abans no en tenia ni idea, i malament rai, o ha fet un gir oportunista, la qual cosa és pitjor. Descobreix ara que Catalunya és una nació? Descobreix que al darrere de Podem hi ha una base social? O sols reclama estimació? Buf en els tres casos. A més, es va mostrar imbuït de l'aurèola dels herois, i en política un heroi és un símbol però mai un actiu. I finalment, va mostrar una tristesa pròpia del martiri, cosa que aguanta un temps però després resulta una pesada càrrega. Més que líder, semblava un sant i, en la religió de la política, això és un sacrilegi.●

Jordi Llavina

Que sols que ens quedem!

Sempre m'ha commogut la rima 73 de Bécquer. Tracta d'una nena morta, i tracta, alhora –el cosset sense respir, jaient al llit; unes ombres inquietants, projectades a la paret per la tremolosa claror d'una espelma; els sorollets acusadors en un silenci tràgic– de la fortíssima impressió que tot plegat produeix en l'ànim del poeta. "En las largas noches / del helado invierno [...], / de la pobre niña / a veces me acuerdo". Hi ha, en aquest poema, un parell de versos genials que fan la funció de tornada. Formen part de la memòria popular (o, si més no, en formaven part quan jo era més jove). Fan: "¿Dios mío, qué solos / se quedan los muertos!".

Em pregunto si no hauria estat millor escriure: "¿Dios mío, qué sola / quedóse la muerta!". És més bella, certament, la so-

lució adoptada pel poeta sevillà. Però potser només quan la mort s'encarna en algú –això és, quan no fem servir una figura retòrica, sinó que parlem d'una figura de carn i ossos– som capaços d'entendre en tota la seva fondària allò que Miguel Hernández, en la memorable *Elegía* a Ramón Sijé, va dir-ne "el hachazo invisible y homicida".

Un bell poema de Marià Manent, *Enterrament d'una noia a Sallagosa*, relata com en una ocasió el poeta va arribar al poble esmentat, a la Cerdanya francesa, i el primer que hi va veure fou el sepeli d'una noia joveníssima. "A la vila quieta la mort no esperava trobar. / I tu vas, amagada en la fusta, / amb homes que duen alegres flors; / i aquest silenci parla de tu, / la per mi inconeguda. Se t'esborren el cant / de la guatlla i la neu, però et

duu / l'Eternitat mel secreta. I, abella adormida, / a la cel·la t'ajusta". Potser Manent, en sentir el cop de la caixa contra el fons del nínxol, va considerar allò que havia escrit Bécquer: "¿Dios mío, qué solos se quedan los muertos!".

També em ve al cap un poema de Salvatore Quasimodo, de *Giorno dopo giorno*, que, en la traducció de Ponç Pons, acaba amb aquests versos estremidors: "Et veig: tens violes entre les mans / creuades, tan pàl·lides, i líquens / devora els ulls. Per tant, ets morta". Totes aquelles noies, com al cap i a l'últim farem tots plegats, es van convertir, segons la fórmula gongorina, "en tierra, en humo, en polvo, en sombra, en nada". En res? Avui recordem els nostres difunts. I la poesia serveix per fer-nos entendre que sols que ens quedem els que restem aquí.●